

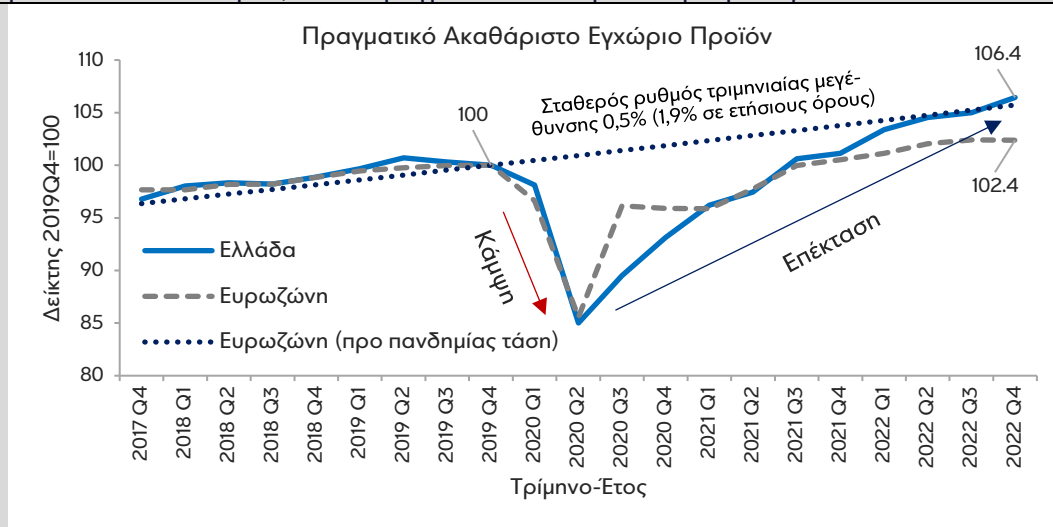
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

29 Μαρτίου 2023, Τεύχος 457

Ανάγκη να συνεχιστεί η αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας – Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ ενισχύεται, ωστόσο παραμένει στις χαμηλότερες θέσεις της ΕΕ-27

Ως γνωστόν, κάθε οικονομικός κύκλος αποτελείται από δύο φάσεις. Τη φάση της κάμψης, η οποία χαρακτηρίζεται από μείωση ή επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας και τη φάση της επέκτασης, η οποία χαρακτηρίζεται από ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας. Σύμφωνα με τους τριμηνιαίους εθνικούς λογαριασμούς της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), η ελληνική οικονομία, μετά το δεύτερο τρίμηνο 2020 και τη μεγάλη κάμψη λόγω του πρώτου lockdown (μείωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 13,4% σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο 2020), βρίσκεται σε φάση επέκτασης με μειούμενο ποσοστό ανεργίας, ωστόσο με υψηλό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (9,7% του ΑΕΠ το 2022). Αναλυτικά, όπως παρουσιάζεται στο Σχήμα 1, το τέταρτο τρίμηνο 2022 αποτέλεσε το δέκατο τρίμηνο στη σειρά με θετικό πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης σε τριμηνιαία βάση. Η εν λόγω επίδοση αντανακλάται στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 6,4% σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα, υπεραποδίδοντας σε σύγκριση με την Ευρωζώνη (2,4%).

Σχήμα 1: Ελλάδα και Ευρωζώνη – Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν

Πηγή: Eurostat, Eurobank Research.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρουσιάζουμε την ποσοστιαία μεταβολή των συνιστωσών της δαπάνης του πραγματικού ΑΕΠ κατά τη διάρκεια της φάσης κάμψης (δεύτερο τρίμηνο 2020 σε σύγκριση με το τέταρτο τρίμηνο 2019) και κατά τη διάρκεια της φάσης επέκτασης (τέταρτο τρίμηνο 2022 σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο 2020) της ελληνικής οικονομίας τα τρία τελευταία χρόνια.

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

Πίνακας 1: Ελλάδα – Πραγματικό ΑΕΠ και Συνιστώσες Δαπάνης

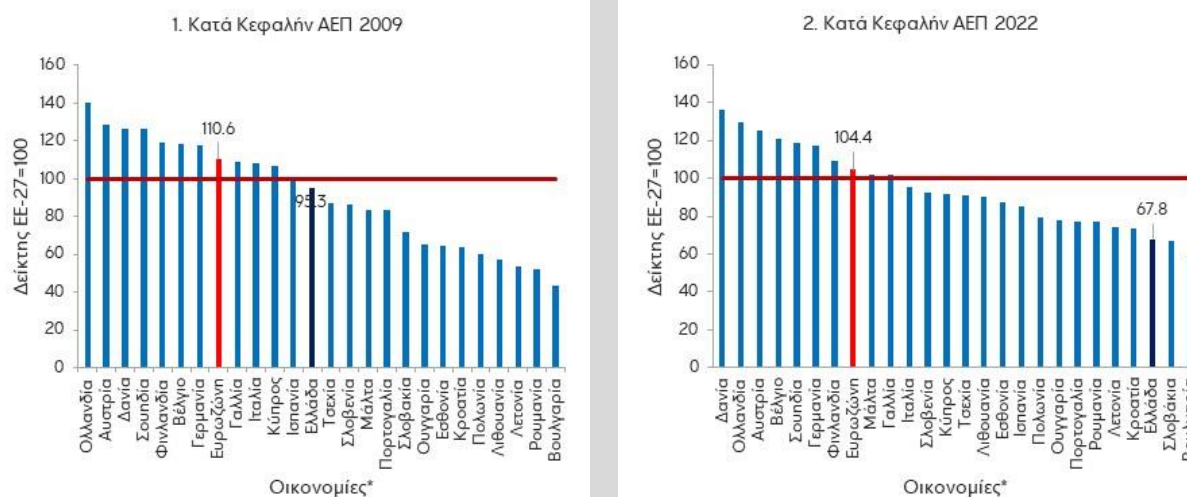
Υ ΑΕΠ, C^p Ιδιωτική Κατανάλωση, C^g Δημόσια Κατανάλωση, I Επενδύσεις Παγίων και Αποθεμάτων, I^f Επενδύσεις Παγίων, X Εξαγωγές, X^g Εξαγωγές Αγαθών, X^s Εξαγωγές Υπηρεσιών, IM Εισαγωγές, IM^g Εισαγωγές Αγαθών και IM^s Εισαγωγές Υπηρεσιών

	Υ	C ^p	C ^g	I	I ^f	X	X ^g	X ^s	IM	IM ^g	IM ^s
Κάμψη Q4 19 - Q2 20	% Μεταβολή 2 Τριμήνων										
	-15,0	-15,4	0,8	-1,0	1,8	-18,9	-12,0	-51,4	-15,0	-9,0	-29,5
Επέκταση Q2 20 - Q4 22	% Μεταβολή 10 Τριμήνων										
	25,2	25,1	1,9	91,1	45,5	33,9	35,4	86,9	53,1	49,9	55,6
Προ Πανδημίας Q4 19 - Q4 22	% Μεταβολή 12 Τριμήνων										
	6,4	5,9	2,8	89,1	48,1	8,6	19,2	-9,1	30,1	36,4	9,7

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Δύναται να υποστηριχτεί ότι μετά το αρχικό σοκ του πρώτου lockdown, η ανάκαμψη της οικονομίας διήλθε εκ δύο σταδίων. Το πρώτο ήταν αμιγώς τεχνικό και αφορούσε το άνοιγμα των οικονομικών-κοινωνικών δραστηριοτήτων από το πρώτο lockdown, ενώ το δεύτερο εδράζεται κυρίως στην ορμή της μεταπανδημικής ζήτησης, υποβοηθούμενης σε μεγάλο βαθμό από τα μέτρα στήριξης της κυβέρνησης κατά της πανδημίας και της ενεργειακής κρίσης. Επιπρόσθετα, σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι πόροι αλλά και οι προοπτικές που δημιουργούνται για την οικονομία από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (TAA), παράγοντας που ερμηνεύει εν μέρει τη μεγάλη αύξηση των επενδύσεων σε σχέση με το τέλος του 2019 (48,1% για τον ακαθάριστο σχηματισμό πάγιου κεφαλαίου, βλέπε Πίνακα 1). Ωστόσο, η ανάκαμψη της εγχώριας ζήτησης (κατανάλωση και επένδυση) συνοδεύτηκε από ισχυρή διεύρυνση του εξωτερικού ελλείμματος, με τις εισαγωγές να ενισχύονται κατά 30,1% σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα και τις εξαγωγές κατά 8,6%.

Σχήμα 2: Ελλάδα και ΕΕ-27 – Κατά Κεφαλήν ΑΕΠ σε Ισοτιμίες Αγοραστικής Δύναμης

Πηγή: Eurostat, Eurobank Research.

Σημείωση: *εξαιρουμένων των οικονομιών του Λουξεμβούργου και της Ιρλανδίας.

Σύμφωνα με πρόσφατη δημοσίευση της Eurostat, η ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας τα δύο τελευταία χρόνια και η υπεραπόδοσή της έναντι της ΕΕ-27 και της Ευρωζώνης, αντανακλώνται στην ενίσχυση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης από το 62,0% της ΕΕ-27 το 2020

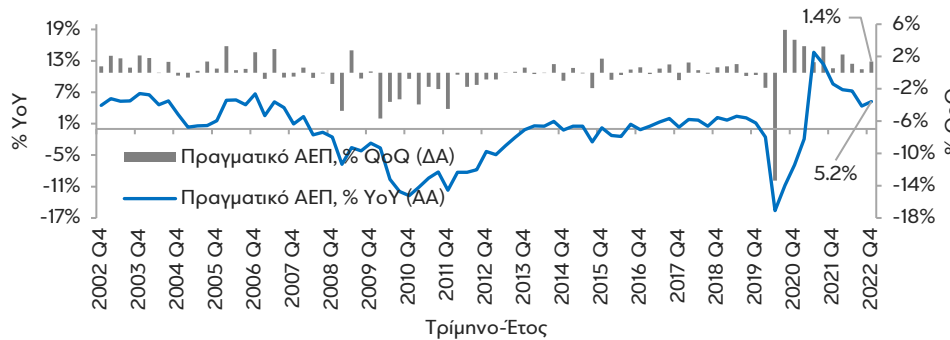
στο 67,8% το 2022. Πάρα ταύτα, η ελληνική οικονομία έχει το τρίτο χαμηλότερο κατά κεφαλήν ΑΕΠ ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ-27 (βλέπε Σχήμα 2.2). Αυτό το αποτέλεσμα αντικατοπτρίζει τη μείωση της παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής και τη συρρίκνωση του κατά κεφαλήν κεφαλαίου που συντελέστηκαν στην ελληνική οικονομία από την κρίση χρέους μέχρι σήμερα. Τούτων δοθέντων, υπάρχει ανάγκη για συνέχιση της φάσης επέκτασης της ελληνικής οικονομίας μέσω αύξησης των επενδύσεων και των εξαγωγών. Εξίσου σημαντικό μεσοπρόθεσμα είναι η εξάλειψη του τρέχοντος υψηλού ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών. Το 2009 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδος ήταν στο 95,3% της ΕΕ-27 (βλέπε Σχήμα 2.1), εντούτοις, όπως αποδείχτηκε, αυτός ο βαθμός σύγκλισης δεν ήταν διατηρήσιμος λόγω των μεγάλων ανισορροπιών στο δημοσιονομικό και το εξωτερικό ισοζύγιο.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 4^ο τρίμηνο 2022 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +5,2% YoY (+4,4% YoY το Q3 2022 και +8,6% YoY το Q4 2021) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +1,4% QoQ (+0,4% QoQ το Q3 2022 και +0,5% QoQ το Q4 2021)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2023 +1,2%, 2024 +2,2%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q4 2002–Q4 2022

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,1%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,6% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

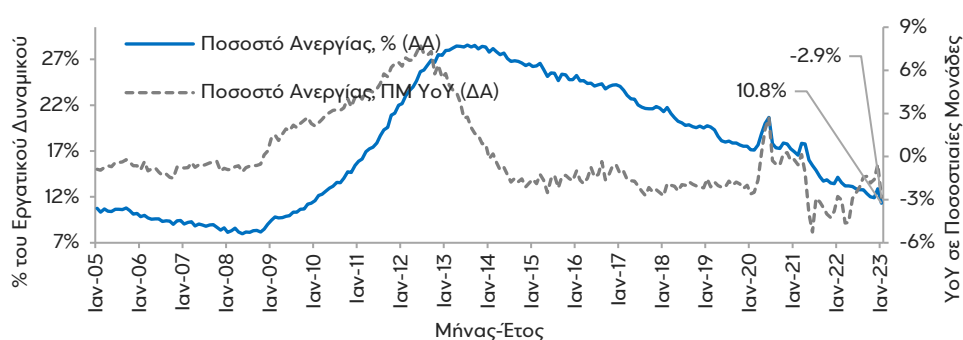
Δημοσίευση: 7/3/2023 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 7/6/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Ιανουάριο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,8% (12,4% τον Δεκέμβριο 2022 και 13,7% τον Ιανουάριο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 12,2% (12,4% τον Δεκέμβριο 2022 και 14,6% τον Ιανουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2022: 2023 12,6%, 2024 12,1%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 1/2005-1/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,2%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,5% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ, μοναδ,

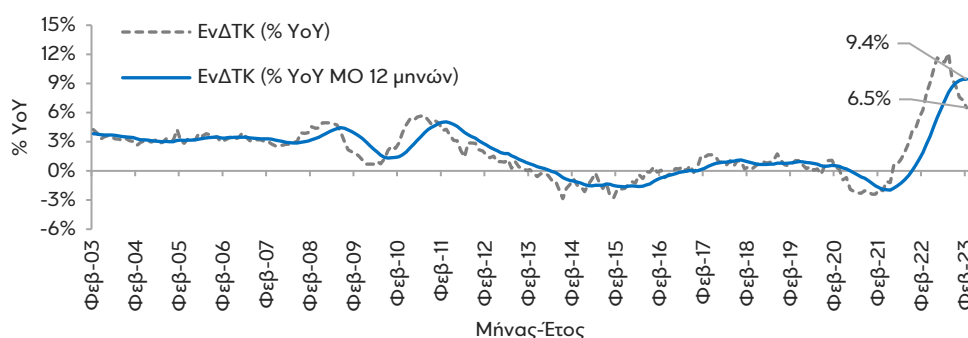
Δημοσίευση: 2/3/2023

Επομ. δημ.: 31/3/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Φεβρουάριο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +6,5% YoY (+7,3% YoY τον Ιανουάριο 2023 και +6,3% YoY τον Φεβρουάριο 2022) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 9,4% YoY (9,4% YoY τον Ιανουάριο 2023 και 1,9% YoY τον Φεβρουάριο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φεβ-2023: 2023 +4,5%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 2/2003-2/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

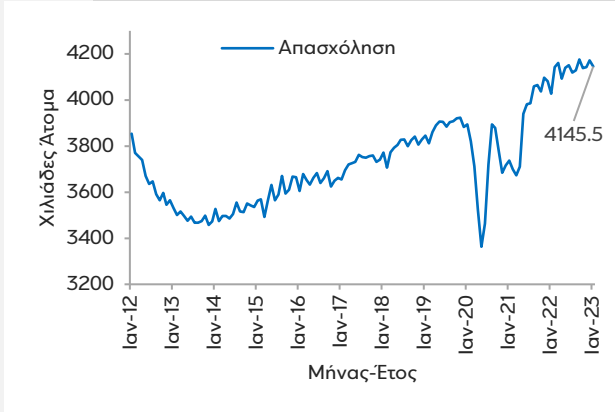
Δημοσίευση: 13/3/2023

Επομ. δημ.: 10/4/2023

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

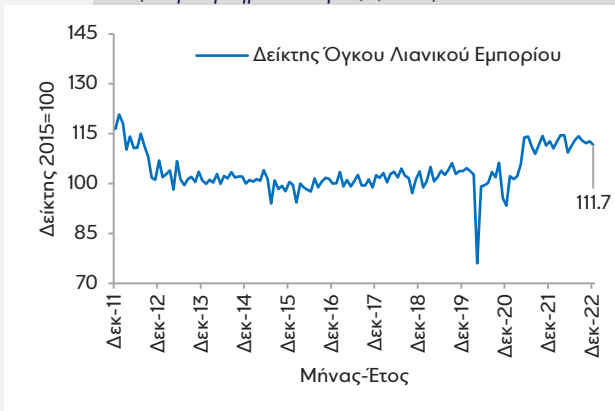
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +2,9% YoY τον Ιαν-23 από +2,2% YoY τον Δεκ-22, +5,1% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (12Μ) από +7,1% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-22 (επομένη δημοσίευση: 31/3/2023)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 107,5 ΜΔ τον Φεβ-23, +1,6 ΜΔ MoM και -6,4 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 από +2,2 ΜΔ MoM και -7,1 YoY ΜΔ τον Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 30/3/2023)

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -1,0% MoM και -0,9% YoY τον Δεκ-22 από +0,6% MoM και +1,1% YoY τον Νοε-22, +3,0% YoY την περίοδο Ιαν-22 – Δεκ-22 (12Μ) από +10,4% YoY την περίοδο Ιαν-21 – Δεκ-21 (επόμενη δημοσίευση: 31/3/2023)

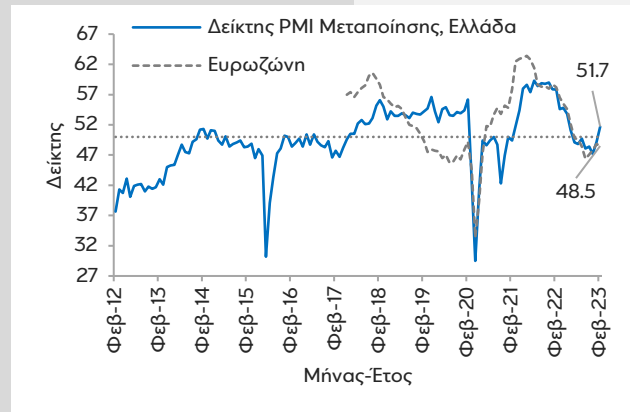
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -47,4 ΜΔ τον Φεβ-23, -6,0 ΜΔ MoM και -8,5 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 από +6,5 ΜΔ MoM και -0,9 YoY ΜΔ τον Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 30/3/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +0,4% MoM και +8,4% YoY τον Ιαν-23 από +0,8% MoM και +5,6% YoY τον Δεκ-22, +4,9% YoY την περίοδο Φεβ-22 – Ιαν-23 (12Μ) από +8,9% YoY την περίοδο Φεβ-21 – Ιαν-22 (επόμενη δημοσίευση: 10/4/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 51,7 ΜΔ τον Φεβ-23, +2,5 ΜΔ MoM και -6,1 ΜΔ YoY τον Φεβ-23 από +2,0 ΜΔ MoM και -8,7 ΜΔ YoY τον Ιαν-23 (επόμενη δημοσίευση: 3/4/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mvasileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadakylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaperontos>
Ακολουθήστε μας στο **Twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

